

Groendaken worden volwassen

Enkele jaren nadat ik in 1985 mijn eerste stappen binnen de dakenbranche had gezet, kwam ik voor het eerst in aanraking met lichtgewicht mossedumdaken. De toenmalige verwerker en ontwikkelaar uit Sliedrecht had een prefab mat ontwikkeld die zo over het dak gelegd werd en trotseerde zelfs met een gewicht van 24 tot 30 kilo per vierkante meter de toenmalige lichtgewichtdaken zoals die van stalen magazijnen. Met dit revolutionaire systeem zijn wij vanuit het dakdekkersbedrijf in 1989 gestart met de promotie van dit opmerkelijke prefab groendak.



Andreas Ensemble, Amsterdam.

Erik Steegman, directeur NDA

De prijzen van deze systemen lagen toen, inclusief verlegging, tussen de 120 en 150 gulden. Voor de jongeren onder ons: 55 tot 70 euro. En wat kreeg je daarvoor? Een kant en klare groene mat die los op de dakbedekking werd gelegd, onderling in de overlap vastgezet met PU lijm, soms ook verlijmd op de ondergrond. Vele daken hebben een 'greenwash' gekregen met een voor die tijd revolutionaire product. In één keer zaten wij niet meer met de opdrachtgever te praten over de esthetiek van die zwarte bezande APP bitumen



dakbedekking of over de prijzen van het waterdichtingssysteem, maar ging het over milieu, biodiversiteit, hittestress, waterbuffering en alle andere voordelen van groen op het dak. Het roer ging om en vanaf die dag verkochten wij fraaie begroeide daken waar dan *en passant* nog een waterdichting onder ging. Het is maar hoe je het bekijkt, de trend was gezet.

Vele architecten en woningbouwverenigingen keken indertijd verrast naar de mogelijkheden om daken van natuur te voorzien.

VOLWAARDIG VAK

Sinds die tijd is er wel wat veranderd. Meer en meer dakdekkersbedrijven zagen voordeel in een integrale aanpak van groen en grijs en hebben samenwerking met de hovenier opgezocht. Ook zijn een aantal hoveniers, later onder kwaliteitssupervisie van Groenkeur zich gaan richten op het aanbrengen van het begroeide dak waarvoor dan vaak de samenwerking werd gezocht met dakdekkersbedrijven.

Men kwam er ook achter dat veiligheid op het maaiveld anders is dan veiligheid op het dak. Via BDA en IPC werden volwaardige dakhoveniers opgeleid en het vak werd erkend. Inmiddels heeft het groencollectief vanuit de uitvoerende markt aansluiting gevonden bij overkoepelende organisaties en verzekeraars waarbij men ook al voorsorteert op de wet kwaliteitsborging met systemen van uitvoeringsinspectie en verklaringen van goedkeuring.

Wij kunnen constateren dat er maar weinig samenwerkingsverbanden zijn ontstaan die zo op elkaar ingespeeld als de dakdekker en de hovenier. Daarbij wordt steeds vaker samengewerkt met de grote systeemproducenten die als ontwikkelaars en innovatoren in de begroeide dakenbranche actief zijn. Waterretentie, waterbuffering en waterberging zijn daarbij de nieuwe ontwikkelingen op het dak.

GREEN DEAL GROENE DAKEN

Oprachtgevers ontdekten indertijd de subsidieregeling via gemeentelijke instellingen en nog steeds zijn er nog potjes met geld om groendaken te stimuleren. Deze zijn echter vaak snel leeg; om binnen de gemeentegrenzen sneller tot begroeide daken te komen lijkt wetgeving een betere oplossing om dat te bewerkstelligen. In 2013 sloot het Ministerie van Infrastructuur en Milieu met gemeentes, waterschappen, verzekeraars, marktpartijen en kennisinstellingen De Green Deal Groene Daken (GDGD). Doel: knelpunten aanpakken die investeren in groene daken frustreren en bredere toepassing stimuleren. Hierdoor ontstonden succesvolle spin offs, zoals het ontwikkelen van een normblad voor begroeide daken (NTA 8292). Hierin staan drie thema's beschreven: brandveiligheid, windvastheid en waterbufferend vermogen van extensieve begroeide daken. Ook de Handreiking Natuurdaken is een mooie bijvangst van de GDGD waarmee voorgesorteerd werd op het nu actuele natuurinclusief bouwen. En wat dacht u van de vele boeken en naslagwerken die zijn gemaakt door de branche.

Denk aan *Het Rotterdamse Dakenboek* of *Planten voor alle daken* van Annemieke Langendoen, een technische en rijk geïllustreerde boek voor iedereen met groene dakenvingers (nog steeds te bestellen via de website van de NDA). Ook op trainingsgebied is veel geschreven, waarbij ik in het bijzonder wil noemen de laatste uitgave van het ISSO praktijkboek Multifunctionele groene daken en gevels, dat als lesstof in de opleiding voor dakhovenier wordt gebruikt.

KWALITEITSBORGING

Wat staat de laatste jaren centraal? Allereerst de kwaliteit van de extensieve begroeide daken. De stand der techniek geeft aan dat een duurzaam begroeid dak bestaat uit een goede drainagemat en een substraatlaag van vastgestelde dikte. Het water bufferende vermogen is belangrijk om de groenmat langere drogere periodes te kunnen laten doorstaan, en de beplanting moet uitgebalanceerd zijn, geschikt voor het doel in de betreffende omgeving. De dunste matten zijn verleden tijd, en mossedum kan ook niet meer. Sedum en mos gaan gewoon niet goed samen.

Met de opkomst van het multifunctionele dak wordt een integrale benadering van de werkzaamheden vanuit de dakdekkersbedrijven steeds belangrijker. Bij die integrale benadering hoort het bieden van kwaliteit en het staan voor de eigen verantwoordelijkheden. Ondanks dat wij al ruim 35 jaar groen denken is de integratie, vanwege alle systemen die wij bedacht hebben, nog al eens ver te zoeken. Kwaliteitsborging, waarborgfondsen, verzekerde garanties met goedkeurende verklaringen en een duurzame toepassing met bewezen levensduur zijn niet opgezet zodat het dakdekkersbedrijf (in samenwerking met de dakhovenier) aansprakelijkheden kunnen ontlopen. Ze zijn opgezet vanuit kwaliteitsborging zodat de eigenaar/opdrachtgever bij calamiteiten geholpen wordt. Als men kiest voor een kwaliteitsbedrijf, bijvoorbeeld aangesloten bij Dakmerk of Groenkeur, is dit dus een extra zekerheid op de al geleverde kwaliteit.

Duurzame integratie van de waterdichting en een prachtig begroeid dak, plus een tevreden klant, daar kunnen wij trots op zijn. ■

Dit artikel kunt u lezen op www.roofs.nl



Daktuin Rapsody, Amsterdam.